

سازمانها غیردولتی NGOs خلاها مار راهکارها

جواد حسن زاده

کارشناس مرکز مارا ران

چکیده این مقاله به بررسی بیان تمارخچه‌ای از سازمانهای غیردولتی Non Governmental Organization در ایران و جهان و آرا و شناختی از ماهیت عملکرد و نقش سازمانهای غیردولتی NGOs و معیت قوانین و مقررات و سازمانهای مجوز دهنده در ایران اشاره نموده و در این راستا و موجود تنگناها مشکلات و چالشهای اساسی سازمانهای غیردولتی NGOs ایران را مورد بررسی قرار می‌دهد و با توجه به فعالیت‌های مشابه در گردوری اطلاعات تعدادی از سازمانهای غیردولتی که توسعه بی از دستگاہها منجمله مرکز معالعات و آموزش سازمانهای جامعه مدنی ایران و انجمن توسعه خانواده جمهوری اسلامی ایران انجام گرفته چندگانگی و فقدان ماروا معالعات جامه و ما در این زمینه تبیین می‌سازد و لزوم مراحی و اجرای مارجام مارگری از سازمانهای غیردولتی NGOs را بیان می‌دارد تا بتوان با تکیه بر این مینا امکانات سرمایه نیروی انسانی و... این سازمانها را شناسایی نموده و جهت برنامه‌ریزی سازمانهای غیردولتی که از شاخص‌های مهم توسعه اجتماعی هستند گام موثری را برداشت

واژه‌ها کلید سازمان غیردولتی NGO مارج مارگری پوشش موعی چارچو ماری

مقدمه

بق ادات جدد سازمان ملل متحد هر کشور از سه رکن اساسی برخوردار است که عبارتند از دولت بخش خصوصی و جامعه مدنی نماد دولت حاکمیت نماد بخش خصوصی سود و نماد جامعه مدنی NGO است توسعه پایدار ناز و همکاری دولت بخشهای دیگر دارد و در صورتیکه تمام ار ر دوش دولت قرار گیرد توسعه متوازن و همه جانبه تحقق نمی‌یابد و در ان مان جامعه مدنی و در راس ن NGOها سازمانهای غیردولتی نقش ما ا همت و رو و تزادی و خود گرفته است NGOها از سوی رخی و عنوان موتور توسعه و شاخص توسعه افتگی یک جامعه و شمار می‌روند امروزه NGOها در زمینه‌های مختلف از حمايت كودكان گرفته تا مسائل زست ماری فعالیت می‌کنند و امعاد فعالیت‌های نهادهای ماری منتهای ان المللی گسترده شده است

این مقاله سعی دارد با ارائه تعاریف و ژگها و اهمیت سازمانهای غیردولتی به آن تاریخچه پیدایش NGOها در سطح ایران و جهان و وضعیت موجود آنها پرداخته مشکلات و چالشهای فاروی فعالیت آنها را بررسی نموده و رای یکی از مهمترین مشکلات رنامهرزی رای این سازمانها که همانا عدم وجود مدار و اباعات جامه و کامل است راهکارهای اجرایی ارائه دهد

جامعه مدنی و سازمان مدنی

جامعه مدنی حوزه‌ای از رواب اجتماعی است که فارغ از دخالت قدرت سیاسی می‌اشد سازمان مدنی به انجمن جامعه نهاد موسسه خیره سازمان غیرانتفاعی و... گفته می‌شود که بق نام حقوقی خاص جزئی از بخش خصوصی و دولتی تلقی نمی‌شود و معروف به کسب سود نیست معنی چنانچه سودی عاید شود نمی‌توان آن را تحت عنوان سود توز کرد اتحادهای صنفی احزاب سیاسی تعاونها سازمانهای حرفه‌ای الزامی مساجد و کلساها در این مقوله نمی‌گنجد لازم به ذکر است سازمانهای غیردولتی زیرمجموعه‌ای از سازمانهای جامعه مدنی محسوب می‌شوند

تعریف سازمانها غیردولتی

سازمانهای غیردولتی^۱ به عنوان فراگیرترین شکل سازمانهای مدنی هر چند که دارای تعریف واحد و پذیرفته شده‌ای در سطح جهان نیست اما روی رخی از ویژگیهای اساسی آنک اجما کلی وجود دارد که می‌تواند در جامعه ما به عنوان تعریف پایه کار رود این نهادها در کشور آمریکا سازمان بدون سود^۲ و در کشورهای دیگر و نیز اسناد سازمان ملل متحد به NGO معروف هستند در زیره چند تعریف از سازمانهای غیردولتی اشاره می‌شود ران اتو در مقاله‌ای می‌گوید سازمان غیردولتی تشکیلی است غیرانتفاعی که اعاش شهروندان چند کشور هستند و فعالیت ن پاسخی به نازاعاش می‌اشد بانک جهانی^۳ نیز سازمان غیردولتی را یک سری افراد خصوصی با هدف توسعه خشدن جامعه می‌داند که از کنترل خارجی مستقل می‌اشند اداره اباعات عمومی سازمان ملل^۴ معتقد است سازمان غیردولتی به سازمانی غیردولتی و داو لپانه اباعات می‌شود که در سطح محلی ملی و انالمللی بناگردد است این سازمان توسعه افرادی اباعات مشترک ایجاد کرده و تشوق به مشارکت سیاسی در جامعه را انجام می‌دهد

1) Non Governmental Organization 2) Non profit Organization 3) World Bank
4) Department of Public Instruction(DPI)

از تلفیق و ترکیب تعارف مختلف می‌توان تعریف ز را به عنوان تعریفومی از سازمان غیردولتی آراه داد

سازمان غیردولتی متشکل از گروهی افراد داو ل است که دون وابستگی به دولت و به صورت غیرانتفاعی و عام‌المنفعه اشکالات سازمان یافته در جهت اهداف و موعات متنوع فرهنگی اجتماعی خرای تخصصی صنفی و سه‌نق‌ه فعالیت می‌کنند اهداف و موعات مورد توجه ان سازمانها مختص ه گروه و قشر خاصی نمی‌اشد و حورت تمامی افراد را در عرصه‌های مختلف رشد و توسعه امکان‌پذیر می‌سازد

وژگها سازمانها غیردولت

رای سازمانهای غیردولتی وژگهای متعددی ر شمرده‌اند که وژگی ز را از ارزترین انها ه شمار می‌د خودجوش هستند

دارای اساسنامه اهداف تشکلات و ساختاری مشخص هستند
غیرانتفاعی وده و ه داو ل بن و اع ای ن سود ا درمذی تعلق نمی‌گردد
حز اشکال ساسی نبوده و ه هچ ک از احزا و اشکلهای ساسی وابستگی ندارند

اع ای ن افراد داو ل می‌اشند
ع و پذیرند و رای ع و ت شرل خاصی جز پذیرش مفاد اساسنامه و علاقه‌مندی ه کار داو ل بانه در ن سازمان وجود ندارد
کله اقدامات و فعالیتهای انها صورت علنی و شکار می‌اشد و عملکرد شفافی دارند
و عت مالی ان سازمانها که شامل درمدها و هزینه‌ها است روشن مشخص و قابل دسترسی رای اع ا و سارن می‌اشد
هدف ان سازمانها کمک ه هبود و جامعه منافع و مصالح عمومی کشور است
ه هچ سازمان اشکال نهاد دولتی وابسته نمی‌اشند

تاریخچه سازمانها غیردولت

در دهه م‌الادی جهان شاهد پدایش نهادها و گروههای سازمان یافته‌ای خارج از چارچو و امکانات دولتی ود ان گروهها اشکالی ن رکمک ه زنان حف مح زست صلح مبارزه اشکال منا لوده‌کننده مح زست و غره تشکلی یافته و سازمانهای را رای اجرای کارها و برنامه‌هاشان ه وجود وردند که ه سازمانهای غیردولتی معروف شدند ا د غافل نبود که خاستگاه تاریخی تشکلهای و سازمانهای خودجوش اجتماعی ه تاریخ صدر اسلام و قبل از ن رمی‌گردد ه عنوان مثال می‌توان گروهی از جوانمردان که همراه پامیر اسلام در جهت احقاق حقوق عفا و مستمندان هم قسم شده و دند را نام رد پمان حلف الف ول

تشکلهای مردمی و غیر دولتی و فرهنگ ارگری در اران از قدمت زادی رخوردار است نمونه‌های زر مواردی است که می‌توان در ان خصوص ه نها اشاره کرد

انجمن اخوان‌الصفا که ک انجمن علمی مذهبی است و پس از اسلام توسعه گروهی از دانشمندان و علما جهت کمک ه عموم مردم وجود مد

عاران بقه‌ای از مردم و دند که گاهی هم جهت ا حکام زمان و گاهی مخالف ا نان فعالتهای انجام می‌دادند که دستگیری از چارگان و عفا از صفات ارز نها ود

نه یکی از کارمدترین اشکال هماری در روستاهای اران نه وده است نه‌ها ه عنوان ک سازمان اجتماعی مردمی و غیر دولتی رای تولد محصولات کشاورزی ا م‌زان ارا ی و حق سهم معن و مدرت نمه سازمان یافته در ول زمان تکامل پدا کردند

اما در مورد سازمانهای غیر دولتی ه شکل امروزی و فرق می‌کند پایه‌های اوله سازمانهای غیر دولتی در جوام شهری اران ه صورت مشارکت مردمی در امور مختلف توسعه افراد خر و معتمدن محلی در شهرهای زرگ بنا نهاده شد اما اصه اصلاح سازمانهای غیر دولتی ه معنای امروزی سابقه سار اندکی در اران دارد اولن سازمان زست محی که در اران تشکیل شد گروه روستایان اشکذر واقع در استان زد ود انجمن حمات از حوانات نز ک سازمان غیر دولتی است که قبل از انقلاب تاس شده است

اهمیت سازمانها غیر دولتی

سازمانهای غیر دولتی در سه سطح رشد شخصیت اجتماعی افراد بهبود اداره امور کشور و مناسبات بین‌المللی نقش موثر و ارزنده‌ای ایفا می‌کنند برنامه توسعه سازمان ملل متحد^۵ ه پاره‌ای از فرصتهای سازمانهای غیر دولتی که باعث اهمیت روزافزون نها شده است اشاره دارد که عبارتند از

سازمانهای غیر دولتی و وابسته ه جامعه از بن بقات مردمی نشات گرفته‌اند و ه راحتی و ه ورکامل ه جوام دسترسی دارند

سازمانهای مردم محور هستند و در ارا ه خدمات اجتماعی موفق وده‌اند و در نتیجه مورد ا م‌نان جوام مختلف قرار گرفته‌اند

سازمانهای غیر دولتی کمتر درگیر کاغذازی روکراسی اداری هستند ناران قادرند ه سرعت و ه نحو موثری پاسخگوی مشکلات و نازهای مردم باشند

خدمات کار داو لبانه سازمانهای غیر دولتی از پامی کفیت م‌لبوی رخوردار است کار داو لبانه در اکثر کشورها از جمله اران رپا ه ارزشهای مذهبی اجتماعی و سنتی است خدمات نها محدوده وسیعی از فعالتهای چون تامین وجوه رای هماری اجتماعی هداشت آموزش و غره را فرا می‌گردد

5) United Nations Development Programme(UNDP)

سازمانهای غیر دولتی عمدتاً در سطح خرد گروهی کار می‌کنند و بهتر قادر به درک نیازها و مشکلات ویژه مردم می‌باشند

ارکان و تشکلات سازمانها غیر دولتی

ساختاری که کلاه سازمانهای غیر دولتی از آن تبعیت می‌کنند سه رکن اساسی به شرح ذیل خلاصه می‌گردد

مجمع عمومی عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری در سازمانهای غیر دولتی مجمع عمومی است که صورت عادی و فوق‌العاده تشکیل می‌گردد
هات‌مدیره به عنوان نماینده قانونی سازمان و مجری راجها و برنامه‌های پیش‌بینی شده مجمع عمومی منصوب گردیده‌اند
ازرس یا ازرسن به منظور بررسی و معالعه کلاه اسناد و اوراق مالی و گزارش‌های سالانه هات‌مدیره اعم از مالی و غیر مالی توسط مجمع عمومی ازرس یا ازرسن در نقش اصلی و علی‌البدل انتخاب می‌گردند

مراجعه‌کننده مجوز سازمانها غیر دولتی و قوانین مربوطه

عمده‌ترین مراجع ذصلاح قانونی رای‌اع‌ای مجوز سازمانهای غیر دولتی دستگاهها و سازمانهای دولتی اشاره شده در ذیل می‌باشد
وزارت کشور

هات‌وزران به پیشنهاد وزارت کشور و استناد اصل قانون اساسی و ماده قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور بنامه اجرایی تا سه سال و فعالیتهای سازمانهای غیر دولتی را تصویب کرد
سازمان ملی جوانان

راساس ماده قانون برنامه سوم توسعه کشور واحدی با عنوان ساماندهی تشکلهای غیر دولتی جوانان در سازمان ملی جوانان تشکیل گردید
نروینت‌امی جمهوری اسلامی ناجا

ه‌موج دستورالعمل نحوه صدور پروانه موسسات غیرانتفاعی مسولیت‌رسدگی و چگونگی تاسیس و ثبت موسسات عام‌المنفعه شامل سازمانهای غیر دولتی خرد و صندوقهای قرض‌الحسنه نروینت‌امی محول شده است
وزارت کار و امور اجتماعی

این وزارتخانه بقی ماده قانون کار مسول رسدگی ه انجمنهای صنفی کارگری و کانونهای مرو ه مو و همن ماده است بقی تعارف وزارت کار و امور اجتماعی انجمنهای صنفی کارگری و کانونهای مرو ه اتعرف سازمانهای غر دولتی ه اامت دارد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

بقی ماده قانون تجارت و بن نامه اصلاحی ثبت تشکلات و موسسات غر تجاری مصو اع ای مجوز تاسس وزارت ر فعالتهها و انحلال کانونها مراکز موسسات و انجمنهای فرهنگی توس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت می پذیرد سازمان هزستی کشور

بقی بند ماده قانون تنم مقررات مالی دولت سازمان هزستی کشور موف است پس از رر سههای کارشناسی رای انجمنها و موسسات غر دولتی و خر ه که در راستای اهداف سازمان هزستی کشور فعالیت می نمایند پروانه فعالیت صادر نمایند

تنگناها مشکلات و چالشها اساس سازمانها غر دولتی

رخی از عوامل تحدید سازمانهای غر دولتی در ایران ه شرح ذیل می باشد
عدم وجود مار و الاعات جام و کامل از سازمانهای غر دولتی
عدم شنای مردم انقشی که می توانند از ر ق اجاد چنن سازمانهای در سه ح جامعه و حتی بن الملل افنا کنند
عدم شنای دستگاههای دولتی ا تاثر چنن سازمانهای در سه ح ملی و بن المللی
مشکلات مرو ه ثبت حقوقی
قوانن نا ر ر فعالیت سازمانهای غر دولتی و غر شفاف ودن قوان موجود
سه ح پان اعتماد عمومی نسبت ه چنن سازمانهای در جامعه
وجود فرهنگ عرف مشارکت
تعدد مراج ثبت کننده و عدم وجود تعرف مشخص و کسان از ان سازمانها در بن مراج ثبت کننده

سه ح پان منا مالی و درمد سازمانهای غر دولتی
سه ح پان منا مالی و درمد سازمانهای دولتی رای شکل گیری سازمانهای غر دولتی
کمبود تسهلات و ژه رای سازمانهای غر دولتی
از بن موارد اشاره شده در الا عدم وجود مار و الاعات جام و کامل از سازمانهای غر دولتی در حال حا ر از مهم تر بن مشکلات رنامه رزی کلان رای ان سازمانها محسو می گردد و رف ان مشکل می تواند ساری از مشکلات ان سازمانها را مرتف سازد

اهمیت سازمانها غیردولت در ارکان نام مار

که سهون تخصصی شورای عالی مار ازوی کارشناسی و مشورتی ان شورا است که رنامهها رحها وپشنهادهای تا د شده توسه کهتههای مار خشی و مرکز مارا ران پش ازتصو در شورای عالی مار دران که سهون مورد ررسی و ا هارن ر قرار میگرد ان که سهون مرکز ازاع ای ز راست

مدران کل مار و ا لاعات کله دستگاههای اجرای ع و شورای عالی مار
دونفر صاحب ن راز سازمانهای غیر دولتی NGO ه انتخا انجمنهای صنفی
تخصصی تحقیقاتی و آموزشی
ع و ت سازمانهای غیر دولتی در که سهون تخصصی شورای عالی مار نشان از اهمیت
ان سازمانها در نام ماری کشور دارد

سازمانها غیردولت خلاها مار

علی رغم اهمیت مار و رنامه رزی سازمانهای غیر دولتی تاکنون مار دق و روشنی از ان سازمانها در دسترس نیست

ناز بن نوذر ان دانشجوی رشته روا بن الملل دانشگاه سورن پارس که ه مدت سه ماه رای تحق ر روی سازمانهای غیر دولتی ه اران سفر کرده است میگوید کمبود مار و ا لاعات مشکل اصلی سازمانهای غیر دولتی اران است

در اولن نشست گفتگو مان سازمانهای جامعه مدنی و ژانسیهای ملل متحد در اران ر هیود مار و ا لاعات و اجاد انک ا لاعاتی سازمانهای غیر دولتی تاکد شده است
ر س که سهون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران در شماره روزنامه همشهری مشکل عمده سازمانهای غیر دولتی را فقدان مار و ا لاعات در خصوص ان سازمانها عنوان کرده است

نمونههای فوق و سهاری از موارد دیگر نشان از رورت توجه خاص ه مار و ا لاعات سازمانهای غیر دولتی در کشورمان دارد رخی از سازمانها مشجمله مرکز م الاعات و آموزش سازمانهای غیر دولتی انجمن تنم خانواده و وزارت کشور فعالتهای در خصوص ساماندهی مار سازمانهای غیر دولتی انجام داده اند ولی ان فعالتهها تاکنون مشکل مار سازمانهای غیر دولتی را ر رف نکرده است کبی از عمدهترین راههای ر رف نمودن خلاهای ماری در سازمانهای غیر دولتی اجرای رح ماری در ان زمینه است که در زر ه رخی از وزگها و مشکلات اجرای ان رح اشاره شده است

رئیس‌مدیران راهکارها را در فرآیند اصلاحات مبارک

توسعه حقوقی و درست سازمانهای غیردولتی به عنوان گزینه‌های مهم برای توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور محسوب می‌گردد که این امر نیاز به برنامه‌ریزی دارد و به منظور فائق آمدن بر موانع برنامه‌ریزی ناگزیر از اجرای رئیس‌مدیران از سازمانهای غیردولتی در سطح کل کشور هستیم.

گسترده‌گی پوشش موضوعی و عدم وجود چارچوب و بقیه‌بندی مستند و کاربردی در سازمانهای غیردولتی از جمله مشکلاتی است که در اجرای این رئیس‌مدیران مواجه هستیم. در زیر در مورد این دو موضوع و تفصیلات بیشتری بحث شده است.

پوشش موضوعی و فعالیت سازمانها غیردولتی

سازمانهای غیردولتی از ابعاد گسترده‌ای از لحاظ پوشش موضوعی برخوردار هستند و تقریباً برای هر موضوعی می‌توان سازمانی غیردولتی تعریف کرد. سازمانهای غیردولتی از لحاظ موضوعی و فعالیت‌های اساسی از سازمانها و دستگاههای دولتی مرتبه‌بندی هستند و این نشان از ابعاد وسیع فعالیت‌های سازمانهای غیردولتی دارد. این موضوع یکی از مشکلات و سببهای راجحی و اجرای این رئیس‌مدیران به شمار می‌آید. جدول شماره ۱ و فعالیت‌های سازمانهای غیردولتی را با سازمانها و دستگاههای دولتی مورد مقایسه قرار داده است که مورد گسترده‌گی پوشش موضوعی فعالیت‌های سازمانهای غیردولتی می‌باشد.

بقیه‌بندی و چارچوب مبارک

تاکنون در رابطه با سازمانهای غیردولتی بقیه‌بندی قابل استنادی وجود نداشته است و نیاز به مطالعه و بررسی در زمینه بقیه‌بندی سازمانهای غیردولتی نه تنها در سطح کشور حتی در سطح جهان احساس می‌گردد. یکی دیگر از مشکلاتی که اجرای رئیس‌مدیران از سازمانهای غیردولتی را مواجه است عدم وجود چارچوب ماری مشخص و کامل از سازمانهای غیردولتی است. چارچوبی که برای فعالیت‌های مختلف اقتصادی اجتماعی و... در اکثر رده‌های ماری مرکز مبارک مورد استفاده قرار می‌گیرد بر اساس بقیه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی^۶ حاصل می‌گردد. فعالیت‌های سازمانهای غیردولتی به قدری گسترده است که تقریباً تمام بخشها رده‌ها و گروه‌های مختلف این بقیه‌بندی را شامل می‌شود و فقط به شرحی می‌توان از آن چارچوب

6) International Standard Industrial Classification Of All Economic Activities (ISIC)

استفاده کرد که در پرسشنامه‌های رجهای تی سرشماری عمومی کارگاهی فای مخصوص سازمانهای غر دولتی منور گردد البته مرکز مار ا ران از ررق تعامل با دستگانهای مرتبه و مجوز دهنده سازمانهای غر دولتی توانسته است از لاست سازمانهای غر دولتی آرا ه شده توست این دستگانهها چارچوی مقدماتی تهیه کند اما ان چارچو چارچو کامل و دون اشکالی نیست

جامعه مار و واحد مار رح

جامعه ماری جامعه ماری ان رح عبارت است از کله سازمانهای غر دولتی در سه رح کشور که در زمان مارگری مشغول ه فعالیت هستند
واحد ماری واحد ماری ان رح یک سازمان غر دولتی از جامعه فوق‌الذکر می‌اشد

روش مارگری رح

بهترین روش رای اجرای رح مارگری از سازمانهای غر دولتی روش سرشماری است زیرا علاوه راقلام ماری مورد نیاز سازمانهای غر دولتی سرشماری می‌تواند چارچو جامه و کاملی از ان سازمانها ه دست دهد اما هزینه اجرای چنین سرشماری سار زاد است با توجه ه هزینه زاد سرشماری بهتر است با استفاده از چارچو کارگاهی مرکز مار ا ران و لاست سازمانهای غر دولتی ماخوذه از دستگانهای مرتبه ه یک چارچو تقریباً کامل رسد و سپس رح مارگری از سازمانهای غر دولتی را ه صورت تمام شماری^۷ انجام داد

سار راهکارها ر رف نمودن خلاها مار سازمانها غر دولته

علاوه ر اجرای رح مارگری از سازمانهای غر دولتی می‌توان راهکارهای ذیل را نیز ه منور ر رف نمودن خلاهای ماری ساماندهی و رنامه‌ریزی سازمانهای غر دولتی ه کارست مالعه ررسی و آراه بقیه‌شدی جامه مانه وومی شده از سازمانهای غر دولتی آراه تعرف جامه مانه وومی شده از سازمانهای غر دولتی و وحدت ز ر در ان آراه ه خصوص در ن سازمانهای مجوز دهنده

اجاد پایگاه آلا رسانی ماری سازمانهای غر دولتی

توجه خاص ه ساماندهی مارثبتی سازمانهای غر دولتی

تمام شمار یک روش مارگری است که ه تمام واحدها چارچو مار را تکمیل پرسشنامه و...
مراجعه م گردد

در: رگرفتن بخشی مختص به سازمانهای غیردولتی در سالنامه ماری کشور و سالنامه های
استانی
تشکیل کمیته ای خاص در تشکلات نام ماری با عنوان کمیته مارهای سازمانهای غیر
دولتی با ترکیبی از سازمانهای مجوز دهنده و سازمانهای غیردولتی
در: رگرفتن سازمانهای غیردولتی و موعات مرو به ن در فرمهای سرشمارهای
عمومی به خصوص سرشماری عمومی کارگاهی
توجه خاص به شبکه سازی و ایجاد شبکه های سازمانهای غیردولتی به عنوان واحدهای
متبوی رای اخذ مار و الاعات سازمانهای غیردولتی تا
توجه خاص به پژوهشها و م العات در زمینه سازمانهای غیردولتی و مار و رنامه رزی
در سازمانهای غیردولتی

Archive of SID

مه

جدول شماره ارتباً موعی فعالیت سازمانهای غیردولتی، سازمانها و دستگاههای دولتی

موضوع فعالیت سازمان غیردولتی	سازمان و دستگاه مرتبط	موضوع فعالیت سازمان غیردولتی	سازمان و دستگاه مرتبط	
علمی و تحقیقی	وزارت آموزش و پرورش	فرهنگی، هنری، دینی و مذهبی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	
	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی	
	سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور		سازمان میراث فرهنگی کشور	
	سازمان نهضت سواد آموزی		سازمان تبلیغات اسلامی	
	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان		صدا و سیما جمهوری اسلامی	
	باشگاه دانش پژوهان جوان		موسسه نشر آثار حضرت امام (ره)	
	جهاد دانشگاهی		آستان قدس رضوی	
	سازمان ملی پرورش استعدادها درخشان		سازمان ایرانگردی و جهانگردی	
	مرکز تحقیقات علمی کشور		سازمان حج و زیارت	
	بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی		مرکز آموزش عالی میراث فرهنگی	
	پارکهای علمی و تحقیقاتی		سازمان اوقاف و امور خیریه	
	پژوهشکده‌ها و مراکز مطالعات و تحقیقات دستگاههای دولتی		شورای عالی انقلاب فرهنگی	
	دانشگاهها و دانشکده‌ها		روزنامه های کشور	
اجتماعی	سازمان تامین اجتماعی	بشر دوستانه	جمعیت هلال احمر	
	سازمان کار و امور اجتماعی		سازمان انتقال خون	
	سازمان بیمه خدمات درمانی	امور زنان	کمیته امداد امام خمینی	
	شرکتهای بیمه		سازمان مشارکت امور زنان	
حمایتی	سازمان ملی جوانان	محیط زیست	موسسه مطالعات و تحقیقات زنان	
	بنیاد شهید جمهوری اسلامی		سازمان حفاظت محیط زیست	
	سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان	عمران و آبادانی	سازمان جنگلها و مراتع کشور	
	سازمان امور عشایر		جهاد کشاورزی	
	صندوق حمایت از فرصتهای شغلی		سازمان عمران روستایی	
	وزارت تعاون		سازمان مسکن و شهرسازی	
موسسه اقتصاد اسلامی	شهرداری های کشور			
	سازمان ملی زمین و مسکن			
بهداشت و درمان	وزارت بهداشت و درمان و امور پزشکی	سایر	وزارت کشور	
	شرکت سهامی دارویی کشور		سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	
	سازمان دامپزشکی کشور		نیروی انتظامی جمهوری اسلامی	
امور بین الملل	وزارت امور خارجه		وزارت بازرگانی و دستگاههای تابعه	سازمان انرژی اتمی
	نماینده گی سازمان ملل متحد در ایران			سازمان زندانها و اقدامات تأمینی
آسیب دیدگان اجتماعی و مددکاری اجتماعی	سازمان بهزیستی کشور		قوه قضائیه	
ورزشی	سازمان تربیت بدنی		سایر دستگاههای مرتبط	

A

مراج

رستگارمقدم نسیم راهنمای تاسیس سازمانهای غیر دولتی زنان در جمهوری اسلامی ایران انتشارات شرکت چاپ بانک ملی ایران تهران

نشره داوود مرکز معالجات و آموزش سازمانهای غیر دولتی شمارههای الی
نشره جهاد سال ست و دوم شماره مرداد و شهریور

سرنام شیل سازمانهای غیر دولتی و توسعه محلی ترجمه غلامحسین صالح
نشر انتشارات معاونت ترویج و مشارکت مردمی وزارت جهاد سازندگی ساق تهران

عماد محمدحسین فرهنگ لغات عمده انتشارات امرکب تهران

- [6] Simmons, p.j. (1998), Learning to live with NGOs. [online]. Available: <http://www.globalpolicy.org>
- [7] World Bank, (1996), Intermediary NGOs. [online]. Available: <http://www.Worldbank.org>
- [8] Walters, S. (1993). Non-governmental Organization: present and Future Relation. Community development journal, 28(1), 1-10
- [9] Source book on Building Partnerships with Civil Society Organizations, (2002), UNDP
- [10] Global Society Organization and Participation Programme Framework, (1997), UNDP
- [11] Michael Edwards (2000), NGO Rights and Responsibilities: A new Deal for Global Governance, Foreign Policy center, London
- [12] Alan Fowler (1997), Capacity-building and NGOs: A case of strengthening Ladles for Global soup Kitchen? Institutional Development, Volume 1 (no.1)
- [13] Query on classification of NGOs, (2003), bharati.Sadasivam undp.org

رخی از سایت های اینترنتی خارجی مورد استفاده

www.ngo.org
www.ngonet.org
www.gdrc.org
www.un.org
www.ngonet.be
www.ngowatch.org
www.ngo-online.de

www.ngonetworks.org
www.ngo.pl
www.worldvision.or.kr
www.cdngo.com

Archive of SID